

Spis treści

Wstęp 9

Rozdział I

Istota i charakter zasad funkcjonowania Unii Europejskiej 17

1. Zasady prawa i ich rola w systemie prawnym 17
2. Zasady systemowe i ich charakter 21
3. Klasyfikacja zasad uwzględniająca przestrzeń oddziaływania 24
4. Klasyfikacja zasad oparta na kryterium ich pochodzenia 25
5. Klasyfikacja zasad oparta na kryterium funkcji pełnionej w systemie 28
6. Pytania i zagadnienia kontrolne 30
7. Literatura uzupełniająca 30

Rozdział II

Zasady ustalające pozycję Unii Europejskiej w stosunkach międzynarodowych 31

1. Zasada filarowości Unii Europejskiej 32
2. Zasada powiązań międzyfilarowych 41
3. Zasady określające relacje Unii Europejskiej z otoczeniem
międzynarodowym 45
4. Zasady zaciągania zobowiązań umownych przez Unię Europejską
w I filarze 52
5. Zasady współpracy Unii Europejskiej z innymi podmiotami stosunków
międzynarodowych realizowanej w ramach II i III filara 68
6. Pytania i zagadnienia kontrolne 73
7. Literatura uzupełniająca 74

Rozdział III

Zasady systemu politycznego Unii Europejskiej 75

1. Koncepcje ustrojowe systemu politycznego Unii Europejskiej 79
2. Zasada demokratyzmu 90
3. Zasady odpowiedzialności i legitymacji 101

4. Zasada państwa prawnego 115
5. Zasady systemu instytucjonalnego 120
6. Zasada elastyczności 133
7. Pytania i zagadnienia kontrolne 150
8. Literatura uzupełniająca 150

Rozdział IV

Zasady stanowienia prawa w Unii Europejskiej 152

1. Zasada własnych źródeł prawa 153
2. Zasada autonomii prawa wspólnotowego 159
3. Zasada działania Unii Europejskiej w granicach kompetencji powierzonych 161
4. Zasada subsydiarności (pomocniczości) 173
5. Zasada proporcjonalności 177
6. Zasady procesu decyzyjnego 180
7. Pytania i zagadnienia kontrolne 196
8. Literatura uzupełniająca 197

Rozdział V

Zasady stosowania prawa wspólnotowego 198

1. Zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego przed prawem wewnętrznym państw członkowskich 199
2. Zasada bezpośredniego obowiązywania i bezpośredniego stosowania 205
3. Zasada bezpośredniego skutku 207
4. Zasada efektywności 212
5. Zasada solidarności (lojalności, wierności) 215
6. Zasada jednolitości (spójności) 219
7. Zasada równości 221
8. Zasada przymusowej egzekucji aktów indywidualnych prawa wspólnotowego w państwach członkowskich 223
9. Zasady stosowania prawa w II i III filarze Unii Europejskiej 224
10. Pytania i zagadnienia kontrolne 226
11. Literatura uzupełniająca 226

Rozdział VI

Zasady wyznaczające sposoby realizacji celów i zadań polityk Unii Europejskiej 227

1. Zasady wspólnego rynku i rynku wewnętrznego 229

2. Zasady polityki gospodarczej i monetarnej 235
3. Zasady polityki rolnej 237
4. Zasady gospodarki morskiej 240
5. Zasady polityki wizowej, azylowej i imigracyjnej 242
6. Zasady konkurencji, pomocy państwa i zbliżania ustawodawstw 245
7. Zasady polityki transportowej 247
8. Zasady polityki społecznej, zatrudnienia, edukacji i szkoleń 248
9. Zasady zapewnienia spójności ekonomicznej i społecznej 253
10. Zasady polityki ochrony zdrowia i ochrony konsumenta 258
11. Zasady polityki przemysłowej 261
12. Zasady ochrony środowiska naturalnego 263
13. Zasady polityki handlowej 264
14. Pytania i zagadnienia kontrolne 266
15. Literatura uzupełniająca 266

Rozdział VII

Zasady wdrażania prawa wspólnotowego 268

1. Bezpośrednie wykonywanie i wdrażanie prawa wspólnotowego przez instytucje 269
2. Wykonywanie prawa wspólnotowego przez państwa członkowskie 270
3. Pytania i zagadnienia kontrolne 280
4. Literatura uzupełniająca 280

Rozdział VIII

Zasady integracji prawa wspólnotowego z krajowymi porządkami prawnymi 281

1. Integracja a harmonizacja prawa wspólnotowego 281
2. Metody integracji prawa wspólnotowego 282
3. Pytania i zagadnienia kontrolne 295
4. Literatura uzupełniająca 295

Rozdział IX

Acquis communautaire a Traktat reformujący z 2007 roku 296

Bibliografia 299

Indeks 303